

ОДОБРЯВАМ,
МИНИСТЪР:
Г-ЖА ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА

УКАЗАНИЯ ЗА СХЕМА ЗА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

„Инвестиции за изграждане на търговски помещения и закупуване на търговско оборудване за земеделски стопани, осъществяващи директни доставки на малки количества суровини и храни от селскостопански животни”

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Правно основание

На основание член 17 Регламент (ЕС) 702/2014 на Комисията от 25 юни 2014 година относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС) 1857/2006 на Комисията, чл. 12, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1, букви „а” и „б” от Закона за подпомагане на земеделските производители и Решение на Управителния съвет № от2015 г., Държавен фонд „Земеделие” открива схема за държавна помощ както следва:

Инвестиции за изграждане на търговски помещения и закупуване на търговско оборудване за земеделски стопани, осъществяващи директни доставки на малки количества суровини и храни от селскостопански животни.

2. Цел на помощта

Подпомагане на собственици/наематели на животновъдни ферми и лицата по чл. 34, ал. 1 (земеделски производители, регистрирани по реда на Наредба № 3 от 29 януари 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители), които произвеждат качествени хранителни продукти от селскостопански животни, отговарящи на изискванията на Наредба № 26 от 14.10.2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход.

3. Форма на помощта

Помощта се предоставя под формата на капиталова субсидия за покриване на част от разходите за реализация на инвестицията. Инвестициите се осъществяват със собствени средства или кредит, предоставен от ДФ „Земеделие”.

4. Изисквания към кандидатите

Схемата е достъпна за всички лица, отговарящи на следните условия:

- да са регистрирани по реда на Наредба № 3 от 29 януари 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители;
- да осъществяват директни доставки съгласно чл. 1 от Наредба № 26 от 14.10.2010 г.;
- да са вписани по реда на чл. 39 от Наредба № 26 от 14.10.2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход;
- да отговарят на дефиницията за малки и средни предприятия¹ - по смисъла на чл. 2 от Приложение I от Регламент (ЕС) 702/2014 ;
- да не са предприятие в затруднено положение² по смисъла на чл. 2(14) от Регламент (ЕС) 702/2014;
- едноличните търговци и юридическите лица - търговци да са вписани в търговския регистър към Агенцията по вписванията;
- едноличните търговци и юридическите лица - търговци да не са в открито производство за обявяване в несъстоятелност или да не са обявени в несъстоятелност ;
- едноличните търговци и юридическите лица - търговци да не са в производство по ликвидация;
- да нямат изискуеми публични задължения към държавния бюджет;

5. Въвеждане и срок на прилагане на схемата

Помощта се прилага от датата на получаване на разписка от Европейската комисия за прилагане на помощта до 31 декември 2020 г.

Заявления за кандидатстване се приемат до един месец преди изтичане срока на прилагане на схемата.

¹ Категорията на **микро-, малките и средните предприятия (МСП)** обхваща предприятията, в които работят по-малко от 250 души, чийто годишен оборот не надхвърля 50 млн. евро и/или чието годишно балансово число не надхвърля 43 млн. евро.

² **Дефиниция за „предприятие в затруднено положение“** означава предприятие, по отношение на което е изпълнено поне едно от следните обстоятелства:

(а) в случай на дружество с ограничена отговорност (различно от МСП, което съществува от по-малко от три години), когато повече от половината от записания акционерен капитал е изразходван поради натрупани загуби. Такъв е случаят, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, който надвишава половината от записания акционерен капитал. За целите на тази разпоредба „дружество с ограничена отговорност“ се отнася по-специално до видовете дружества, посочени в приложение I към Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (31), а понятието „акционерен капитал“ включва, когато е приложимо, премии от акции;

(б) в случай на дружество, при което поне част от членовете носят неограничена отговорност за дълговете на дружеството (различно от МСП, което съществува от по-малко от три години), когато повече от половината от капитала му, посочен в баланса на дружеството, е изразходван поради натрупани загуби. За целите на настоящата разпоредба „дружество, при което поне част от членовете носят неограничена отговорност за дълговете на дружеството“ се отнася по-специално до видовете дружества, упоменати в приложение II към Директива 2013/34/ЕС;

(в) когато предприятието е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на националното право, за да бъде подложено на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори;

(г) когато предприятието е получило помощ за оздравяване и все още не е възстановило заема или не е прекратило гаранцията, или е получило помощ за реструктуриране и все още е обект на план за реструктуриране;

(д) в случай на предприятие, което не е МСП и през последните две години:

(i) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; както и

(ii) съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0.

6. Максимален интензитет на помощта

Максималният интензитет на помощта за един бенефициер е до 50% от приемливите разходи за инвестиции. Този интензитет е допустим на основание на чл. 17 (9) (в) от Регламент (ЕС) 702/2014 на Комисията. Брутният еквивалент на помощта за инвестиции, свързани с преработка на селскостопански продукти и търговията със селскостопански продукти, посочени в чл. 17, не трябва да надхвърля праговете, посочени в чл. 4 (1) (в) от Регламент (ЕС) 702/2014 на Комисията. Съгласно чл. 4, (2) праговете не трябва да се заобикалят чрез изкуствено разделяне на схемите или проектите.

7. Допустими инвестиции и приемливи разходи

Инвестициите трябва да съответстват на законодателството на Съюза и на националното законодателство на съответната държава членка в областта на защитата на околната среда. За инвестиции, които изискват оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 2011/92/ЕС, по отношение на помощта се прилага изискването, че тази оценка трябва да е извършена и разрешението за изпълнение на съответния инвестиционен проект трябва да е издадено преди датата на предоставяне на индивидуалната помощ.

7.1. За допустими по схемата се считат инвестициите за:

- изграждане на обект за търговия на дребно (магазин или търговско помещение) или разходи за приспособяване на съществуваща сграда/помещение за нуждите на обект за търговия на дребно (магазин или търговско помещение,);
- закупуване на основно търговско оборудване;
- закупуване на мобилни хладилни витрини;
- закупуване на млекомати за сурово мляко.

7.2. За директни доставки на сурово мляко:

- за закупуване на 1 бр. млекоMAT за сурово мляко от всеки вид животни (краве, овче, козе, биволско).
- за закупуване на затворени, некорозивни съдове за транспорт на суровото мляко до млекомата, които гарантират температура до 6°C;

7.3. За директни доставки на технологично непреработен пчелен мед:

- за изграждане на обект за търговия на дребно (ново строителство) или приспособяване на съществуваща сграда/помещение за нуждите на обект за търговия на дребно;
- за закупуване на 1 бр. електронна търговска везна;
- за закупуване на до 2 бр. щанд маси;
- за закупуване на до 2 бр. стенни стелажи;

7.4. За директни доставки на яйца от кокошки:

- за изграждане на обект за търговия на дребно (ново строителство) или приспособяване на съществуваща сграда/помещение за нуждите на обект за търговия на дребно;
- за закупуване на 1 бр. щанд маса;
- за закупуване на 1 бр. среднотемпературен хладилник със стъклена врата;

7.5. За директни доставки на малки количества месо от селскостопански птици и зайци:

- за изграждане на обект за търговия на дребно (ново строителство) или приспособяване на съществуваща сграда/помещение за нуждите на обект за търговия на дребно;
- за закупуване на 1 бр. електронна търговска везна;
- за закупуване на 1 бр. щанд маса;
- за закупуване на 1 бр. хладилна витрина или мобилна хладилна витрина;
- за закупуване на 1 бр. среднотемпературен хладилник със стъклена врата;
- за закупуване на затворени, некорозивни съдове за транспорт, които гарантират температура до 4°C на месото;

7.6. За директни доставки на обработени и/или преработени храни от селскостопански животни:

- за изграждане на обект за търговия на дребно (ново строителство) или приспособяване на съществуваща сграда/помещение за нуждите на обект за търговия на дребно;
- за закупуване на 1 бр. електронна търговска везна;
- за закупуване на 1 бр. щанд маса;
- за закупуване на 1 бр. хладилна витрина или мобилна хладилна витрина;
- за закупуване на до 2 бр. среднотемпературни хладилника със стъклена врата;
- за закупуване на затворени, некорозивни съдове за транспорт, които гарантират температура до 4°C на месото;

7.8. Помощта не покрива следните разходи:

- разходи, възникнали в резултат от припокриване на допустими инвестиции при кандидатстване за помощ по повече от един вид директна доставка³;
- разходи, свързани с производството на биогорива от хранителни култури;
- разходи, произтичащи от повторно кандидатстване за определен вид директна доставка от страна на лице, което вече е получило помощ по същия вид директна доставка;
- разходи за закупуване на оборудване, машини и съоръжения втора употреба;
- разходи за данък добавена стойност (ДДС), с изключение на невъзстановим ДДС, когато е поет действително и окончателно от кандидати, различни от лицата, освободени от данък съгласно чл. 3, ал. 5 от Закона за данък върху добавената стойност;
- разходи за застраховка;
- административни разходи;
- разходи за финансиране на лихви;
- транспортни разходи;
- разходи, извършени преди подаване на заявление за кандидатстване

³ Припокриване на приемливи инвестиции е налице при кандидатстване за отпускане на помощ за повече от един вид директна доставка, когато дадена инвестиция по единия вид доставка се дублира с инвестиция със същото предназначение от другия вид доставка (напр. изграждане на сграда за търговия на дребно за директна доставка на месо от птици и зайци и изграждане на сграда за търговия на дребно за директна доставка на храни от животински произход). В случай че в търговския обект ще се осъществяват продажби на различни видове суровини и храни, е допустимо закупуването на хладилник или витрина за съхранение на всеки отделен вид суровина и/или храна, както и отделни млекомати за сурово краве, овче, козе или биволско мляко.

8. Бюджет за помощта

Бюджетът на помощта е 6 000 000 лева. Този бюджет е изчислен на база действителния размер на средствата, които бяха усвоени от кандидатите за периода 2011-2013 година (при прилагането на схема за държавна помощ SA.32981).

II. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОМОЩТА

9. ДФ „Земеделие“ предоставя помощта след доказване целево изпълнение на инвестицията и подаване на заявление за изплащане на помощта, придружено със следните документи:

9.1. Удостоверение за регистрация на обект за търговия на дребно по реда на чл. 12 от Закона за храните, във връзка с регистъра по Наредба № 26 от 14.10.2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход;

9.2. Разходооправдателни документи;

9.3 Протокол от извършена проверка от Областната дирекция (ОД) на ДФ „Земеделие“ за изпълнение на инвестицията;

9.4. Копие от Разрешение за ползване или удостоверение за въвеждане на обекта в експлоатация – в случаите на строителство;

9.5. Застрахователна полица за всички активи на предмета на инвестицията в полза на ДФ „Земеделие“ и копие от квитанция/платежно нареждане за платена застрахователна премия;

9.6. Копие от документ, издаден от банка, удостоверяващ IBAN на активна банкова сметка, чийто титуляр е ползвателят.

10. След представяне на документите по т. 9 изплащането на помощта се извършва по следния начин:

10.1. Когато инвестицията е реализирана със собствени средства, сумата на помощта се превежда по банкова сметка на ползвателя;

10.2. Когато инвестицията е реализирана чрез кредит от ДФ „Земеделие“, със сумата на помощта се намалява неиздължения остатък по кредита на ползвателя;

10.3. В случай че кандидатът има изискуемо задължение към ДФ „Земеделие“, сумата на помощта ще бъде използвана за цялостно или частично погасяване на задължението.

III. РЕД И СРОКОВЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

11. Общи изисквания към документите за кандидатстване

При кандидатстване, документите се подават лично от заявителя или от упълномощено от него лице, с нотариално заверено изрично пълномощно, при спазване на следните изисквания:

11.1. Да се представят в оригинал, нотариално заверено копие или копие, заверено от бенефициера. В случай на представяне на заверени от бенефициера копия на документи, техните оригинали се представят за преглед от служител на ОД на ДФЗ;

11.2. Да се представят на български език; в случаите, когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с легализиран превод на български език.

12. Общи документи за кандидатстване

При кандидатстване за участие в схемата за държавна помощ земеделските стопани представят следните документи:

12.1. Заявление за предоставяне на помощ (по образец)

12.2. Удостоверение от Националната агенция по приходите (НАП) за наличие или липса на задължения по чл. 87, ал. 6 от ДОПК, издадено не по-рано от месеца, предхождащ датата на кандидатстване – оригинал;

12.3. Решение на компетентния орган на управление за ползване на помощта (за юридически лица) – оригинал;

12.4. Копие от регистрационна карта за земеделски производител (заедно с анкетните формуляри), издадена по реда на Наредба № 3 от 1999 г.;

12.5. Копие от документ за собственост или договор за наем на сградите/помещенията, които ще се приспособяват и/или в които ще се монтира оборудването - за инвестиции за закупуване и/или инсталиране на ново оборудване и/или приспособяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква разрешение за строеж съгласно ЗУТ. В случай на договор за наем, той трябва да бъде в сила най-малко 5 години след датата на подаване на заявлението за кандидатстване;

12.6. Копие от одобрен проект с количествени сметки към всяка от неговите части, изготвен от правоспособно лице, регистрирано съгласно чл. 6 от Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране и копие от разрешение за строеж, издадено от съответната община, заедно с документ за собственост на земята/сградата, където ще се извършват строително-монтажните работи или учредено право на строеж за срок не по-малък от 5 години след датата на подаване на заявлението за подпомагане (при извършване на строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията);

12.7. Становище от общината, че обектът не се нуждае от разрешение за строеж, придружено от копие от архитектурно заснемане (при извършване на строително-монтажни работи, за които не се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията);

12.8. Копия от предварителни или окончателни договори за услуги, работи, доставки (в т.ч. покупка на оборудване) - обект на инвестицията, с определени марка, модел, цена в левове или евро, срок и начин на доставка. Доставчиците или изпълнителите по договорите трябва да бъдат регистрирани за местни лица в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, а за чуждестранни лица следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. В случаите на строително-монтажни работи изпълнителите местни и чуждестранни лица трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите (ЗКС) и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 ЗКС. В договорите се описва ДДС;

12.9. Копие от удостоверение за вписване в списък по реда на чл. 39, ал. 4 от Наредба № 26 от 14.10.2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход, издадено от ОДБХ.

13. Процедура за разглеждане на заявления за помощ

13.1. Земеделските стопани, кандидатстващи по схемата подават пълния набор от общи и специфични документи в ОД на ДФ „Земеделие“ по място на осъществяване на дейността по проекта, като се регистрират във входящ дневник;

13.2. Служителите от ОД на ДФ „Земеделие“ извършват проверка за допустимост на кандидата, наличие и актуалност на изискуемите документи, проверка на място относно условията за реализация на проекта и изготвят констативен протокол и становище по проекта;

13.3. Оригиналите на окомплектованите заявления и документи за кандидатстване за помощ (досие на земеделския стопанин) се изпращат в Централното управление на Фонда;

13.4. В ОД на ДФ „Земеделие“ задължително се оставя пълно копие от досието на земеделския стопанин;

13.5. В Централно Управление на ДФ „Земеделие“ се изготвят правно становище и експертно становище за съответствие с изискванията по настоящата схема и размера на помощта, които се предоставят на компетентния орган за вземане на решение;

13.6. Срокът за проучване на исканията за държавна помощ, изготвянето на становища и предоставянето им на компетентния орган за вземане на решение е до 30 работни дни;

13.7. След одобрение на инвестиционния проект, Фондът сключва с бенефициера договор за предоставяне на помощта по схемата.

IV. ЗАДЪЛЖЕНИЯ, КОНТРОЛ И ОТГОВОРНОСТИ

14. Срокът за изпълнение на инвестицията, респективно за предоставяне на помощта за покриване на част от разходите за инвестицията, е както следва:

14.1. До 9 месеца от датата на сключване на договор за помощта, когато в инвестицията не се включват строително-монтажни работи;

14.2. До 18 месеца, когато в инвестицията се включват строително-монтажни работи.

15. След изпълнение на инвестицията ползвателят на помощта е длъжен за срок от 4 години, считано от датата на договора за отпускане на държавна помощ, да:

15.1. използва подобрените/реконструираните или придобитите въз основа на одобрения проект активи по предназначение;

15.2. не прехвърля правото на собственост и/или да не преотстъпва правото на ползване под каквато и да е правна форма върху активите, предмет на подпомагане, без съгласието на ДФ „Земеделие“.

16. ДФ „Земеделие“ чрез Областните дирекции следи за спазването на договорните отношения и най-малко веднъж годишно осъществява текущ контрол по отношение на инвестицията, наличието, физическото състояние и достатъчността на приетите обезпечения.

17. При неизпълнение на задълженията по т. 16, както и при деклариране на неверни данни, помощта става изискуема и подлежи на възстановяване, заедно със законна лихва.

V. СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛАТА ЗА ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ

18. Помощта, съгласно тази схема, е вид държавна помощ, предоставена при условията на правото на Европейския съюз.

19. Земеделски стопани, които не са малки или средни предприятия по смисъла на Регламент (ЕС) 702/2014 нямат право на помощта. При неизпълнение на това задължение помощта става изискуема и подлежи на връщане, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

20. Земеделски стопани, които са предприятия в затруднено положение по смисъла на Регламент (ЕС) 702/2014 нямат право на помощта. При неизпълнение на това задължение помощта става изискуема и подлежи на връщане, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

21. При спазване изискването за стимулиращ ефект чл. 6 (2) от Регламент (ЕС) 702/2014, работата по проекта или дейността, предмет на подпомагане с държавната помощ, не може да започне преди подаване на писмено заявление до предоставящия орган.

22. Помощта не може да е свързана с мерки, за които в законодателството на Съюза е предвидено, че разходите по тези мерки са за сметка на бенефициера, освен ако разходите за тях се покриват изцяло от задължителни такси, наложени на бенефициерите.

23. Земеделски стопани, които са предприятия - обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което дадена помощ се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар нямат право на помощта.

24. Помощта, съгласно тази схема може да се натрупва с:

- всякаква друга държавна помощ, доколкото тези мерки се отнасят до различни установими допустими разходи;

- всякаква друга държавна помощ във връзка със същите допустими разходи, които частично или напълно се припокриват, само ако това натрупване не води до надвишаване на най-високия интензитет на помощта или размер на помощта, приложими за тази помощ по силата на настоящия регламент;

- с помощ de minimis за едни и същи допустими разходи, ако в резултат на това натрупване интензитетът на помощта или размерът на помощта не превишава стойностите, определени в Регламент (ЕС) 702/2014.

25. С цел недопускане на превишаване на максималния интензитет на помощта, посочен в т. 6, I Общи положения, се въвежда следния механизъм за контрол: преди началната дата на прилагане на схемата ще се изисква официална информация от компетентните дирекции в Министерство на земеделието и храните, прилагащи схеми и мерки за подпомагане с публични средства, предвидено ли е подпомагане за същите разходи. При условие, че е предвидено такова, МЗХ уведомяваДФЗ, катоДФЗ следва да направи справка за всеки земеделски стопанин, кандидатстващ по схемата на държавна помощ.

26. При подпомагане при условията на тази схема не се допуска промяна по отношение на субектите, които се подпомагат. Договорът между Фонда и земеделския стопанин не може да се променя по отношение на страни по договора, включително не са допустими прехвърляния на права и задължения по него.

27. Публикуване и информация

Във връзка изпълнение на изискванията на чл. 9 от Регламент (ЕС) 702/2014. Публикуване и информация, и към настоящия момент на уебсайта на Министерство на земеделието и храните се поддържа актуален списък на държавните помощи, съдържащ информация за видовете помощи, период на подпомагане, правно основание, цел, форма и интензитет на помощта, както и препращане към официалния уебсайт на Комисията, където са публикувани всички държавни помощи (обобщена информация, в случаите на помощи освободени от нотификация, или решенията на ЕК относно съвместимостта с правилата за държавни помощи).

На уебсайта на предоставящия орган на държавни помощи в земеделието - Държавен фонд „Земеделие“ се публикуват указания за прилагане на всички държавни помощи в земеделието, попадащи в обхвата на груповото освобождаване, минималните помощи и други данни, необходими за наблюдението и прозрачността на държавните помощи.

28. Наблюдение

Във връзка с изпълнение на изискванията на чл. 13 от Регламент (ЕС) 702/2014. Наблюдение, за поддържане на подробни записи с информация и подкрепяща документация, чрез която може да се установи изпълнението на всички условия, определени в регламента, в Министерството на земеделието и храните се съхранява официална документация и информация относно изпратените уведомления до Европейската комисия, решенията на ЕК за схемите за държавна помощ, помощите, попадащи в обхвата на групово освобождаване, минималните помощи и други данни, необходими за наблюдението и прозрачността на държавните помощи.

Подробните записи с информация и подкрепяща документация, чрез които може да се установи изпълнението на всички условия, определени в Регламент (ЕС) 702/2014 се съхраняват за период от 10 години от датата на предоставяне на последната помощ по схемата за помощ.

В ДФ „Земеделие“ се съхраняват документите по Раздели II и III от настоящите указания за предоставяне на помощта.